

Seat No. : _____

AD-105

April -2018

B.R.S., Sem.-IV

Core – 9 : Agriculture Research & Statistics

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) 10
  - (1) નિદર્શન પ્રયોગો એટલે શું ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
  - (2) 10 સંખ્યાઓનો મધ્યક 25 અને 15 સંખ્યાઓનો મધ્યક 35 હોય તો આપેલ માહિતીનો મિશ્ર મધ્યક શોધો.
  - (3) પ્રમાણિત વિચલનની વ્યાખ્યા આપો.
  - (4) પ્રયોગની રચના અંગેના વિષયનો ક્ષણો કયા બે વ્યક્તિઓને જાય છે.
  - (5) ગુજરાતમાં ઘઉં અને મરી-મસાલાના સંશોધન કેન્દ્રો જણાવો.
  - (6) માવજત એટલે શું ? ઉદાહરણ આપો.
  - (7) આર.એ. ક્ષિરે આંકડાશાસ્ત્રના વિકાસને ઉપયોગ કયા બે પુસ્તકો લખ્યા ?
2. ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 10
  - (1) ખંડના માપને અસર કરતાં ઘટકો જણાવી સમજાવો.
  - (2) ચદચ્છ બ્લોક રચનાનો લે-આઉટ તૈયાર કરી સમજાવો.
  - (3) પ્રયોગ રચનાના પાયાના સિદ્ધાંતોની વિગતે ચર્ચા કરો.
3. નીચેના પ્રશ્નોના માઝ્યા મુજબ જવાબ આપો : 10
  - (અ) ક્ષેત્ર પ્રયોગમાં રાખવામાં આવતી ઈત્તર કાળજીઓની ચર્ચા કરો.
  - (બ) નીચેની માહિતી પરથી સરેરાશ વિચલન શોધો :
42, 48, 54, 51, 49, 52, 61, 43

અથવા

(અ) ક્ષેત્ર પ્રયોગ માટે સ્થળ પસંદગી માટે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓ જણાવી સમજાવો.

(બ) નીચેની માહિતી પરથી મધ્યસ્થ શોધો :

વર્ગ	0 – 10	10 – 20	20 – 30	30 – 40	40 – 50	50 – 60	60 – 70
આવૃત્તિ	4	6	8	12	10	5	5

4. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

10

- (1) ખંડનો આકાર
- (2) સંપૂર્ણ ચદચ્છ રચના
- (3) ક્ષેત્ર પ્રયોગની કાર્યપદ્ધતિ

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

10

- (1) ક્ષેત્ર પ્રયોગમાં અસમાનતાના ઉદ્ભવસ્થાન જણાવી તેને કાબુમાં લેવાના ઉપાયો જણાવો.
  - (2) જોડકાં રચનાની આકૃતિસહ સમજૂતી આપો.
  - (3) પ્રમાણિત વિચલનના ગુણદોષ જણાવો.
-

Seat No. : _____

AD-105

April -2018

B.R.S., Sem.-IV

Core – 9 : Family Welfare

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. નીચેના પ્રશ્નોના એક-એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (ગમે તે દસ) 10
- (1) કુટુંબ એટલે શું ?
  - (2) જાતીય શિક્ષણ કોને કહેવાય ?
  - (3) અંતર્લગ્ન એટલે શું ?
  - (4) બહિર્લગ્નનો કોઈપણ એક નિયમ લખો.
  - (5) સામાજિક કુરિવાજ દૂર કરવા માટેનો કોઈપણ એક પ્રયાસ જણાવો.
  - (6) કુટુંબ નિયોજન એટલે શું ?
  - (7) N.R.P. એટલે શું ?
  - (8) પંચવર્ષીય યોજના એટલે શું ?
  - (9) કૌટુંબિક સત્તા અને જવાબદારી કોને કહેવાય ?
  - (10) લગ્ન સંસ્કાર કોને કહેવાય ?
  - (11) ફેમિલિ વેલફેરનું આખું નામ લખો.
2. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો : 10
- (અ) કુટુંબના પ્રકારો વિગતવાર સમજાવો.
  - (બ) કુટુંબના લક્ષણો સવિસ્તાર સમજાવો.
- અથવા**
- (અ) કુટુંબ જીવનમાં શિક્ષણનું મહત્ત્વ લખો.
  - (બ) કૌટુંબિક અંદાજપત્ર તૈયાર કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો વર્ણવો.

3. નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 10
- (1) લખનામાં ધાર્મિક વિધિઓ વિશે માહિતી આપો.
  - (2) કુટુંબ નિયોજનની પદ્ધતિઓ સમજાવો.
  - (3) જીવનસાથીની પસંદગી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો વર્ણવો.
4. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 10
- (1) સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા
  - (2) કૌટુંબિક અંદાજપત્રકના ફાયદા
  - (3) કિસાન વિકાસ પત્ર
5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) 10
- (1) જાતીય શિક્ષણની જરૂરિયાત વિશે લખો.
  - (2) સુખી કુટુંબ માટેની આવશ્યક પરિસ્થિતિ જણાવો.
  - (3) કુટુંબ નિયોજનનું મહત્ત્વ લખો.
  - (4) બાળકના આરોગ્યની જાળવણી વિશે માહિતી આપો.
  - (5) કૌટુંબિક સંકટ નિવારણના સાધનો જણાવો.
  - (6) કૌટુંબિક સંસ્થા (કોઈપણ એક) વિશે માહિતી આપો.
-